

Od redaktora

W 2017 roku przypada 60. rocznica traktatów rzymskich, która skłania do refleksji nad obecnym stanem Unii Europejskiej. Zawarte w niniejszym numerze *Zeszytów Prasoznawczych* artykuły traktują o wybranych aspektach komunikowania i mediów w Europie, przede wszystkim w odniesieniu do Unii Europejskiej i jej państw członkowskich.

W 1957 roku podpisano traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą (później przekształconą we Wspólnotę Europejską). W 1992 roku postanowieniami zapisanymi w traktacie z Maastricht ustanowiono Unię Europejską, której traktat lizboński z 2007 roku nadał osobowość prawną. Poparcie dla projektu wspólnej Europy oraz dla członkostwa poszczególnych państw w Unii od lat utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie (Eurobarometr). Jednak wyniki badań opinii publicznej wskazują również na wzrastającą ostrożność Europejczyków w stosunku do decyzji podejmowanych w Brukseli i najważniejszych stolicach naszego kontynentu. Wydarzenia ostatnich lat, w szczególności kryzysy na różnych płaszczyznach, które miały wpływ na sytuację w Europie, spowodowały, że zagadnienia związane z UE zaczęły się pojawiać w debacie publicznej. Europa stanęła przed wieloma wyzwaniem, również komunikacyjnymi. Niektóre z nich zostały opisane w prezentowanych tekstach. W tomie znajdują się opracowania, które ukazują różne perspektywy – polityczne, obywatelskie, dziennikarskie, administracyjne, a także środowiska akademickiego.

Numer otwiera artykuł Józefa Niźnika poświęcony zjawisku populizmu i kondycji współczesnej demokracji. Autor przestrzega przed populistycznym stylem uprawiania polityki, a także wskazuje na ambiwalentną rolę mediów w procesie komunikowania politycznego. Marcin Galent pisze o emocjach społecznych i komunikacji zapośredniczonej przez technologie cyfrowe. Zwraca uwagę, iż dyskurs publiczny traci znamiona habermasowskiej racjonalności i jest coraz bardziej kolonizowany przez podmioty polityczne, które nie wahają się manipulować opinią publiczną i wpływać na emocje społeczne na masową skalę.

Z interesującym materiałem empirycznym można się zapoznać w pracy Marty Jas-Koziarkiewicz, która na podstawie analizy danych z wywiadów pogłębionych przedstawia kwestie związane z *gatekeepingiem* i procesem selekcjonowania informacji na temat Unii Europejskiej przez polskich dziennikarzy. Tekst Marcina Piełużka dotyczy narracji europejskich w komunikowaniu politycznym. Korzystając z metod i technik językoznawstwa korpusowego, badacz rekonstruuje obraz Eu-

ropy i Unii Europejskiej w komunikacji polskiej skrajnej prawicy. Szuka także odpowiedzi na pytanie, jakie są nacjonalistyczne alternatywy dla idei Zjednoczonej Europy.

Kolejne rozprawy i artykuły dotyczą obywateli Unii Europejskiej. Europejska koncepcja *e-government* w świetle wskaźników Komisji Europejskiej (KE) została omówiona przez Marię Nowinę Konopkę. Autorka podjęła się próby weryfikacji założeń KE dotyczących e-usług administracji publicznej z danymi empirycznymi wykazującymi faktyczny stopień rozwoju elektronicznego zarządzania i aktualny poziom korzystania z tych usług przez obywateli UE. Monika Łukasik-Duszyńska poruszyła problematykę postaw i oczekiwań obywateli polskich wobec działań podejmowanych przez przedstawicieli Unii Europejskiej. Badając wyniki ankiet, omawia zaangażowanie obywateli unijnych w debatę na temat funkcjonowania UE.

W dziale zagranicznym zaprezentowano dwie prace. Artykuł autorstwa Zrinjki Peruško i Diny Vozab jest poświęcony rozwojowi studiów nad komunikowaniem i mediami w Europie z perspektywy państw Europy Środkowo-Wschodniej, na przykładzie Chorwacji. Natomiast tekst Lidii Pokrzyckiej przedstawia media oraz systemem kształcenia dziennikarskiego na Łotwie.

„Tematem na pierwszą stronę” zajmuje się Edyta Żyrek-Horodyska, omawiając powieść Umberta Eco. Na podstawie utworów literackich analizuje pracę dziennikarzy w poszczególnych epokach. Opisuje kondycję współczesnych mediów, zwracając między innymi uwagę na fakt, że na rynku medialnym miejsce rzetelnych informacji coraz częściej zajmują plotki oraz sensacje, co przyczynia się do stopniowej desensytyzacji odbiorców. Do tego zjawiska nawiązuje również Magdalena Hodalska. Czerpiąc z dorobku studiów kulturowych poświęconych fotografii, a także badań cyfrowego narcyzmu, Autorka analizuje pokolenie selfie. Rozważa ona rolę mediów w kształtowaniu pamięci o dramatycznych wydarzeniach. Numer zamykają recenzje dwóch monografii i dwóch dzieł zbiorowych z zakresu komunikacji politycznej oraz studiów europejskich.

Małgorzata Winiarska-Brodowska